

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 03/L-066

O AZILU

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova, u cilju ustanovljenja pravnih propisa o azilu,

Usvaja

ZAKON O AZILU

POGLAVLJE I
Opste odredbe i osnovna načela

Član 1.
Cilj zakona

Ovaj zakon uređuje uslove i postupke za priznavanje, prestanak, status, prava i obaveze lica koja traže azil, azilanata, kao i lica kojima je odobrena Dodatna Zaštita ili Privremena Zaštita.

Član 2.
Definicije

U svrhu ovog zakona, izrazi korišćeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

„Azil“ je zaštita koju Kosovo pruža izbeglicama. Azil obuhvata pravo boravka u Republici Kosovo, kao i druga prava i obaveze predviđene ovim zakonom.

„Tražilac azila“ je strano lice, koje je podnelo svoj zahtev za Azil ili Dodatnu Zaštitu. On/a se smatraju tražiocima azila od momenta podnošenja zahteva pa do prijema konačne odluke.

„Azilant“ je strano lice kome je dodeljen status azila u Republici Kosovo.

„Strano lice“ prema ovom zakonu je svaka osoba koja nije građanin Republike Kosova.

„Zahtev za azil“ je zahtev podnet pismenim ili usmenim putem kojim strano lice zahateva zaštitu, bilo Azil ili Dodatnu zaštitu, u skladu sa članom 4 ovog zakona.

„Nadležni Organ“ je organ unutar struktura Ministarstva Unutrašnjih Poslova odgovoran za rešavanje zahteva za Azil, Dodatnu Zaštitu kao i rešavanje zahteva za prestanak Azila i Dodatne Zaštite.

„Dodatna Zaštita“ je zaštita je pružena stranom licu van definicije izbeglice za lice koje se ne može odrediti kao izbeglica, ali za kojeg postoji ozbiljna mogućnost i verovatnoća za verovati da će ukoliko se vrati u svoju zemlju porekla ili u slučaju da je osoba bez državljanstva, u mesto njegovog prethodnog boravka, biti suočen sa ozbiljnom opasnošću kao što je predviđeno u članu 2.7.1.ovog zakona i koja se zbog takve opasnosti ne može vratiti u tu zemlju.

„Ozbiljna šteta“ je:

(i) Izricanje smrtne kazne ili pretnja ekzekucijom;

(ii) Tortura, nehuman ili degradirajući tretman osobe;

(iii) Kada bilo koja osoba koja je primorana da napusti svoju zemlju i traži zaštitu u stranoj zemlji zbog spoljne agresije, okupacije, strane dominacije ili događaja koji ozbiljno ugrožavaju javni red u bilo kojem delu ili na celoj njenoj zemlji porekla.

„Izberglica“ je osoba koja se, zbog osnovanog straha od progona, zbog svoje rase, religije, nacionalnosti, članstva u određenoj socialnoj grupi ili zbog političkih ubeđenja, nalazi van svoje države i nije u stanju ili, zbog takvog straha, ne želi da uživa zaštitu od te države; ili osoba, koja je bez državljanstva i koja je van zemlje njenog prethodnog boravišta nije u stanju ili, zbog takvog straha, ne želi da se u nju vrati. U slučaju osobe koja ima više od jednog državljanstva izraz „zemlja njenog državljanstva“ znači svaku od zemalja čiji je ta osoba državljanin i ne smatra se osobom kojoj nedostaje zaštita zemlje čiji je državljanin, ukoliko bez ikakvog valjanog razloga zasnovanog na opravdanom strahu od progona, on ili ona nema želju da užva zaštitu jedne od zemalja čiji je on ili ona državljanin.

„Vršioc progona“, u nameri definisanja izbeglice ili za potrebu određivanja kvalifikovanja za Dodatnu Zaštitu, je: Država, Stranke ili organizacije koje kontrolišu državu ili jedan deo teritorije države; ili nedržavni vršioc, ako se može demonstrirati da gorenavedeni vršioc, nisu u stanju ili nemaju volju da pruže zaštitu protiv progona ili ozbiljne štete kao što je definisano u tački 2.7.1 ovog Zakona.

„Zemlja Porekla“ je zemlja čiji je stranac državljanin, ili zemlja lica bez državljanstva u kojoj je to lice prebivalo i boravilo.

„Privremena Zaštita“ je zaštita koja se daje stranim licima u situacijama masovnog priliva osoba koje traže izbeglištvo na Kosovu iz razloga diskriminatornog efekta oružanog sukoba i opšte upotrebe sile, ili osoba čiji je život, lični integritet ili sloboda u opasnosti kao posledica opšteg narušavanja ljudskih prava. Privremena se zaštita može

koristiti kao privremena mera, u trajanju do dve godine, u slučajevima gde se pojedinačni postupci azila, predviđeni ovim zakonom, smatraju nepraktični od strane Ministarstva Unutrašnjih Poslova zbog veličine mogućih zahteva za azil.

Član 3. Zaštita porodičnog integriteta

3.1 Na osnovu ovog zakona Azil i Dodatna Zaštita se daje pripadajućim članovima uže porodice Azilanta.

Član 4. Priznavanje azila i dodatne zaštite

4.1 Kosovo će priznati azil stranim licima za koje je utvrđeno da ispunjavaju uslove iz definicije Izbeglice iz člana 2.8 i koja ne podležu isključenju predviđenom članom 5 ovog Zakona.

4.2 Kosovo će osigurati Dodatnu Zaštitu stranom licu koje ne ispunjava kriteriume predviđene u definiciji Izbeglice ali ispunjava kriteriume utvrđene u definiciji Dodatne Zaštite iz člana 2.7 ovog Zakona. Ako strano lice ispunjava uslove da bude isključeno u skladu sa članom 5 ovog Zakona, ono neće dobiti Dodatnu zaštitu u skladu sa članom 2.7.1.iii ovog Zakona. Ako se davanje Dodatne Zaštite zasniva na članu 2.7.1.i ili 2.7.1.ii ovog Zakona, onda osnove za isključenje određene članom 5 ovog Zakona ne važe.

4.3 Odluke u vezi sa oba načina zaštite, Azilom i Dodatnom Zaštitom, donosiće se u okviru jednog postupka kao što je predviđeno ovim zakonom. Prvo će se odlučivati o zahtevu za Azil.

Član 5. Isključenje iz azila

5.1 Licu se neće priznati pravo na azil ako postoje ozbiljni razlozi da je to lice:

(i) počinilo zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovečnosti kako je definisano međunarodnim dokumentima i propisima vezanim za te zločine.

(ii) izvršilo ozbiljno nepolitičko krivično delo van Kosova pre dolaska na Kosovo.

(iii) za koje postoji krivica za dela koja su u suprotnosti sa principima Ujedinjenih Nacija.

5.2 Azil se neće dodeliti licima koja momentalno uživaju pomoć od organa i agencija Ujedinjenih Nacija osim pomoći i zaštite Visokog Komesara za Izbeglice. Kada je takva pomoć prestala iz bilo kog razloga, bez odluke od definitivnom rešavanju statusa ovih lica u skladu sa odgovarajućim rezolucijama Generalne Skupštine Ujedinjenih Nacija, ova lica će imati direktno pravo da imaju korist od ovog zakona.

5.3 Pravo Azila se neće dodeliti licu kojem su podjednaka prava i odgovornost kao građaninu Kosova priznata od strane Države Kosova.

Član 6.

Prekid i poništavanje azila i dodatne zaštite

6.1 Status azila može prestati, na osnovu prekida od strane Nadležnog Organa, licu kojem je dato pravo Azila, ako:

- (i) on ili ona dobrovoljno želi da uživa zaštitu zemlje čiji je državljanin;
- (ii) on ili ona, nakon gubitka državljanstva, dobrovoljno ponovo steknu to državljanstvo;
- (iii) on ili ona steknu novo državljanstvo i uživaju zaštitu zemlje čiji su državljani.
- (iv) on ili ona se dobrovoljno vrate u zemlju koju su napustili iz straha od progona.
- (v) on ili ona ne mogu nadalje odbijati zaštitu zemlje čiji su državljani, ako su prestale okolnosti u zemlji čiji su oni državljani na osnovu koji su oni dobili azil.
- (vi) za lica bez državljanstva, on ili ona ne mogu nadalje odbijati zaštitu zemlje njihovog poslednjeg boravka, ako su prestale okolnosti u zemlji njihovog poslednjeg boravka na osnovu koji su oni dobili azil.
- (vii) status azila se može prekinuti stranom licu koje se trebalo isključiti od uzivanja ovog prava iz razloga preciziranih u članu 5 ovog Zakona, ili zbog neprezentovanja ili izostavljanja dokaza, uključujući upotrebu lažnih dokumenata, koji su osnova za određivanje statusa azila.

6.2 Izuzetak od podparagrafa 6.1 (v) i 6.1(vi) paragrafa 1 ovog člana će postojati u slučaju lica kome je dato pravo na Azil, kada su on ili ona u stanju da pruže uverljive dokaze koji su proizišli iz prethodnih progona, i po ovoj osnovi odbijaju zaštitu države čiji su državljani, kada Azilant nema državljanstvo, i kada su on ili ona u stanju da pruže uverljive dokaze koji su proizišli iz prethodnih progona i po ovoj osnovi odbijaju zaštitu države u kojoj su imali poslednje prebivalište.

6.3 Prekid i prestanak azila kao i bilo koje ostale radnje vezane za određivanje statusa izbeglice u vezi člana 6 ovog zakona će se sprovoditi u skladu sa postupcima određenim za davanje azila.

6.4 Dodatna Zaštita dodeljena prema članu 2.7.1(i) ovog Zakona može prestati odlukom Nadležnog Organa kada se utvrdi da stranac neće biti podvrgnut smrtnoj kazni posle povratka u zemlju porekla, ili u slučaju povratka stranca bezdržavljanstva u državu njegovog poslednjeg prebivalista. U slučaju prestanka statusa, stranac ima pravo da zahteva razmatranje statusa u smislu člana 6.2 ovog zakona.

6.5 Dodatna Zaštita dodeljena prema članu 2.7.ii ovog Zakona može prestati odlukom nadležnog organa kada se utvrdi da stranac neće biti suočen sa opasnošću od torture, neljudskog i nehumanog tretmana ili kaznom posle povratka u njegovu/njenu zemlju porekla ili u slučaju stranca bez državljanstva, nakon povratka u mesto stalnog boravka. U slučaju prestanka ovog statusa, stranac ove kategorije ima pravo da zahteva razmatranje statusa u smislu člana 6.2 ovog zakona.

Član 7. Zabrana povratka ili prisilna deportacija

7.1 Niko ne može proterati ili vratiti Zahtevaoca Azila ili Azilanta na bilo koji način na teritoriju gde bi njegov ili njen život ili sloboda bili ugroženi zbog negove/njene rase, religije, nacionalnosti, članstva u određenim socialnim grupama ili političkog ubeđenja.

7.2 Beneficije iz člana 7.1 se ne mogu zahtevati od izbeglice ili pojedinca kome je dodeljena Dodatna Zaštita prema članu 2.7.1.iii. ovog Zakona za koje postoje osnovani razlozi da predstavljaju opasnost za sigurnost Kosova ili koji pošto je osuđen pravosnažnom presudom za posebno opasno krivično delo, ili predstavlja opasnost za populaciju Republike Kosova.

7.3 Niko ne može proterati ili vratiti osobu na bilo koji način na teritoriju za koju postoji opravdani razlozi za verovanje da će on ili ona biti podvrgnuti ozbiljnoj šteti kao što je navedeno u Članu 2.7.1.i ili 2.7.1.ii ovog Zakona.

7.4 Nadležan organ će pružiti mogućnost strancu da osporava kao nezakonite dokaze zasnovane na članu 7.2 vezane za njegovu ili njenu proterivanje.

Član 8. Ulazak na teritoriju Republike Kosova

8.1 Stranac koji izjavi njegovu nameru da želi da podnese zahtev za azil na Kosovu će se tretirati kao Zahtevaoc Azila u smislu ovog zakona, odnosno, njemu će biti dozvoljeno da uđe na teritoriju Republike Kosova.

8.2 Ministarstvo Unutrašnjih Poslova (u daljem tekstu Ministarstvo) će u podzakonskim aktina odrediti standarde i postupke za tretman Tražioca Azila u skladu sa propisima i principima određenim međunarodnim instrumentima za ljudska prava direktno primenljivim u Republici Kosovo kao i Konvencije o Statusu Izbeglica iz 1951 i međunarodnim primenljivim zakonom. Ovi podzakonski akti će zahtevati od pogranične policije da osigura informacije u vezi sa zahtevima za Azil stranca koji ulaze u Republiku Kosovo.

8.3 Zaštita ličnih prava garantovanih međunarodnim standardima za ljudska prava i Konvencijom vezanom za Status Izbeglica iz 1951 će činiti minimum standarda zaštite koju će uživati Tražioci Azila. Zakon na snazi će uvek biti tumačen u smislu gorenavedenih standarda zaštite.

Član 9.

Ilegalni ulazak na teritoriju Republike Kosova

9.1 Stranac koji ilegalno uđe na teritoriju Republike Kosova u cilju traženja Azila treba podneti Nadležnom Organu zahtev za Azil bez odlaganja.

9.2 Osobe koje traže azil neće biti kažnjene za ilegalni ulazak, kao i za izbegavanje carinske/imigracijske inspekcije ili zbog upotrebe neodgovarajućih i/ili falcifikovanih putnih dokumenata prilikom ulaska u zemlju ili ilegalnog boravka na teritoriji države.

Član 10.

Pomoć zahtevaocima azila

10.1 Zahtevaoc azila može tražiti azil na jeziku koji on ili ona razume i nije potrebno tražiti azil na bilo kojem službenom jeziku Republike Kosova.

10.2 Zahtevaoc azila će se informisati o postupku za određivanje i priznavanje prava azila, njegovim ili njenim pravima i obavezama u toku navedene procedure, kao i o njihovim pravima da kontaktiraju Visokog Komesara Ujedinjenih Nacija za Izbeglice (u daljem tekstu UNHCR) i bilo koju Nevladinu Organizaciju (u daljem tekstu NGO) koja se bavi pomaganjem Tražioca Azila.

10.3 Tražioc azila ima pravo da izabere pravnog zastupnika radi pomoći i njegovog ili njenog predstavljanja u toku postuaka utvrđivanja azila o trošku Tražioca Azila.

10.4 Pravni zastupnik Tražioca Azila kao i predstavnik UNHCRa, imaju pravo da kontaktiraju Tražioca Azila u bilo koje vreme, i u bilo kojoj fazi postuaka za određivanje Azila.

10.5 Tražioc Azila ima pravo, da razgovara sa njegovim ili njenim pravnim zastupnikom ili predstavnikom UNHCRa u bilo koje vreme, i da bude informisan o ovom pravu.

Član 11.

Ograničenje kretanja

11.1. Kao opšte načelo, Tražioc Azila neće biti pritvoren u toku trajanja postupka za rešavanje njegovog zahteva za Azil. Ograničenje kretanja može biti naređeno odlukom Nadležnog Organa.

11.2 Ako je neophodno, kretanje Tražioca Azila može biti privremeno ograničeno u skedećim situacijama:

- (i) u cilju određivanja identiteta Tražioca Azila;
- (ii) za prevenciju širenja infektivnih bolesti;
- (ii) razloga definisanih članom 28 ovog zakona;
- (ii) u slučaju stranca koji za kojeg postoje opravdani razlozi da predstavlja pretnju za nacionalnu sigurnost ili opasnost za javni red.

11.3 Kretanje se može ograničiti u skladu sa članom 11.2 ovog Zakona:

- (i) zabranom kretanja van određenog prijemnog centra za Azil;
- (ii) zabranom kretanja van određenog geografskog područja;
- (iii) zabranom kretanja van određene adrese za ne više od 12 sati dnevno svakog dana;
- (iv) uslučaju stranca za kojega postoje osnovani razlozi da predstavlja pretnju za nacionalnu sigurnost ili opasnost za zajednicu, stranac može takođe biti pritvoren na način u skladu sa međunarodnim standardima.

11.4 Ograničenje kretanja u skladu sa članom 11.2 ovog zakona može biti izrečeno odlukom Ministarstva. Izrečena mera ograničenja kretanja Tražioca Azila može ostati na snazi dok razlozi za nju prestanu, ali ni u kojem slučaju ne može biti na snazi više od jednog meseca. Ako razlog za ograničenje kretanja postoji i posle tog perioda ograničenje se može produžiti za naredeni jedan mesec. Mera ograničenja kretanja za Tražioca Azila u cilju prevencije od širenja infektivnih bolesti može ostati na snazi dotle dok opasnost od infekcije ne prestane.

11.5 Tražioc Azila može podneti žalbu u bilo koje vreme, protiv odluke Ministarstva o izrečenoj meri ograničenja kretanja nadležnom sudu.

Član 12.

Saradnja državnih organa sa UNHCR-om

12.1 U vezi Tražioca Azila, Azilant, i lica kojima je dodeljena Dodatna Zaštita i Privremena Zaštita, državni organi Republike Kosova će pomagati UNHCRu u obavljanju njegovih dužnosti, posebno u stvarima koje se odnose na sprovođenje Konvencije koja se odnosi na Status Izbeglica iz 1951 i drugih međunarodnih instrumenata koji se bave Izbeglicama kao i Konvencijom koja se odnosi na Status Osoba bez Državljanstva iz 1954.

12.2 Na osnovu zahteva UNHCRa, relevantni državni organi Republike Kosova će obezbediti informacije sa etatičkim podacima vezanim za:

- (i) situaciju Tražioca Azila, Azilanta i onih sa Dodatnom i Privremenom Zaštitom;
- (ii) primenu Konvencije o Statusu Izbeglice iz 1951 i drugih međunarodnih dokumenata vezanih za Izbeglice;
- (iii) zakone i druge podzakonske akte na snazi ili u pripremi vezani za Azil, Državljanstvo, Civilni Status i Civilnu Registraciju.

Član 13. Zaštita podataka

13.1 Lični podaci prikupljeni tokom postupka Azila od strane Nadležnih Organa su zaštićeni u skladu sa zakonom na snazi o zaštiti ličnih podataka.

13.2 Sve izjave, evidencije i podaci prezentirani Nadležnom Organu od strane Tražioca Azila tokom procedure azila su tajni.

13.3 Informacije dobijene tokom procedure azila se neće preneti državi porekla Tražioca Azila ili Azilanta ili od lica kojima je dodeljena Dodatna ili Privremena Zaštita izuzev onog što je predviđeno članom 67 ovog Zakona.

POGLAVLJE II

Član 14. Primena Zakona o administrativnom postupku

14.1 Ukoliko nije drugačije predviđeno ovim zakonom, procedura Azila će se sprovoditi u skladu sa Zakonom o Administrativnom Postupku.

Član 15. Organi odgovorni za azil

15.1 Nadležni Organ za utvrđivanje Azila će biti sastavljen od službenika za Granice, Azil i Migraciju (u daljem tekstu "DBAM") koji će rešavati zahteve za Azil u prvom stepenu.

15.2 Žalba na odluku organa prvog stepena, rešava se od strane Nacionalne komisije za izbeglice (u daljem tekstu: Komisija).

15.3 Upravni spor se može pokrenuti protiv konačne odluke Komisije na osnovu postupaka predviđenih ovim zakonom u vezi sudskog razmatranja administrativnih odluka.

Član 16. **Podnošenje zahteva za azil**

16.1 Zahtev za Azil stranog lica se može podneti usmeno ili u pismenoj formi tokom kontrole na svakoj ulaznoj tački ulaska, bilo kojoj policiskoj stanici ili u bilo kojoj kancelariji DBAM.

16.2 Registracija Tražioca Azila se vrši popunjavanjem registracijskog upitnika.

16.3 Policija će obavestiti DBAM o bilo kojem zahtevu za Azil dok će DBAM ustanoviti procedure kojim će na prikladan način obavesti UNHCR o prijemu zahteva za Azil.

16.4 Prilikom postuaka registracije, Tražiocu Azila će se obezbediti prevod na maternjem jeziku ili na jeziku koji on ili ona razumeju.

16.5 Nadležno telo koje sprovodi registraciju je obavezno uzeti otiske prstiju i fotografisati Tražioca Azila.

16.6 U slučaju kada je registracija Tražioca Azila učinjena na ulaznoj tački ili u policijskoj stanici, registracijski formulari će se poslati DBAMu na dalji postupak.

16.7 Registracijski formular se potpisuje od Tražioca Azila radi potvrde tačnosti pošto mu bude preveden na jezik koji on ili ona razume

16.8 Ministarstvo će doneti podzakonske akte koji preciziraju forme koje će se upotrebljavati u vezi registracije.

Član 17. **Načela Postupka Azila**

17.1 Postupak Azila počinje kada je od strane stranog lica učinjen zahtev za zaštitu.

17.2 Nadležno telo će omogućiti Tražiocu Azila da predstavi i objasni sve činjenice i okolnosti koje su bitne za njegov ili njen zahtev za azil.

17.3 Tražioc Azila treba da u potpunosti saraduje na aktivan način sa Nadležnim telom u toku postupka. Tražioc Azila treba da predstavi i objasni sve činjenice i okolnosti koje su mu poznate, da bi pomogao Nadležnom telu da uzme u obzir relevantne podatke koje poseduje Tražioc Azila. On ili ona će prezentovati sve dokumente u njegovom ili njenom posedu koji su važni za određenje Azila.

17.4 Nadležno telo će razmotriti povratne informacije vezane za konkretnu situaciju u zemlji iz koje je lice izbeglo i pokušati će da proveri dokaze i okolnosti koje se odnose na

Tražioca Azila vezane za bilo koje podatke podnete od njegove ili njene strane. Nadležno telo može takođe uzeti u obzir bilo koji dodatni podatak kojim raspolaže za određenje Azila.

17.5 Odluke Nadležnog tela da dodeli ili odbije Azil se neće zasnivati isključivo na osnovu formalne dokumentacije i drugih sličnih podataka. Odluka će se zasnivati na proceni svih raspoloživih dostupnih podataka uključujući i izjave Tražioca azila.

17.6 U toku postuaka Azila, Nadležno telo će učiniti sve opravdane napore radi osiguranja da će postupak štititi i garantovati najšira prava zasnovana na zakonu, i da će Tražiocu Azila pomoći u predavljanju njegovog zahteva kada je to neophodno. Službenici zaduženi za intervjuisanje Tražioca Azila su odgovorni da spreče štetu nad pravima Trazioca Azila zbog njegovog ili njenog nepoznavanja zakona.

Član 18.

Pravo na prevodioca u postupku azila

18.1 Tražioc Azila ima pravo da razume u učestvuje u postupku Azila na jeziku koje on ili ona razume. Ukoliko Tražioc Azila ne razume službeni rezik na kojem se vodi postupak, za njega ili nju će se osigurati prevodioc u toku postupka.

18.2 Prevodilac Tražioca Azila treba biti licenciran od strane suda. Ako to nije moguće, prevod će se vršiti od strane verodostojnog lica sposobnog da prevodi na jezik koji Tražioc Azila razume. Prevodioc se treba saglasiti sa zahtevom za tajnost kako je ovim zakonom predviđeno. Nadalje, zavisno od mogućnosti, izbor prevodioca se treba prilagoditi polu i biografiji Tražioca Azila.

18.3 Prevodilac ima pravo na plaćanje naknade u visini iznosa određenog od strane Nadležnog tela.

18.4 Tražioc Azila treba predati na razmatranje Nadležnom telu sve originalne dokumente, kopije koji su mu dostupni i koje on ili ona poseduje i koji su važni za određivanje Azila. Nadležno telo će dati na prevođenje ove dokumente na Albanski i druge službene jezike na Kosovu ukoliko smatra potrebnim za donošenje odluke o Azilu.

Član 19.

Žene trašioc azila

19.1 Žena Trašioc Azila ima pravo da službeni postupak vodi žena ako je to moguće.

19.2 Žena Tražioc Azila ima pravo da ima ženu prevodioca ako je to moguće.

Član 20.

Maloletnik bez pratnje

20.1 Maloletnik bez pratnje je stranac ispod 18 godina koji je bez pratnje njegovih ili njenih roditelja ili drugih lica odgovornih na osnovu zakona.

20.2 Pre početka postuaka Azila će se odrediti staralac maloletniku bez pratnje u skladu sa zakonom u vezi imenovanja staraoca za maloletnike. Pored imenovanja staraoca detetu, u okviru mogućnosti, će biti omogućeno istom da iznese njegov ili njen pogled Nadležnom telu ili drugom organu koji razmatra zahtev za Azil. Svi vladini službenici trebaju uzeti u obzir starost i mentalne sposobnosti maloletnika kada vrednuju i odlučuju o slučaju.

20.3 Zahtev za Azil podnesen od strane maloletnika bez pratnje ima prednost u odnosu na druge zahteve za Azil, i trebaju se rešiti u što je moguće kraćem roku.

20.4 Nadležno telo će utvrditi identitet maloletnika i proveriti da li je on ili ona imaju pratnju. Ovo utvrđivanje se treba izvršiti u što kraćem mogućem roku.

20.5 Sve odluke vezane za staranje i starateljstvo deteta bez pratnje će imati prednost i imati će prilikom postupaka Azila primarnu važnost kako je za dete najbolje.

20.6 Vlada će učiniti opravdane napore da uđe u trag roditeljima ili ostalim bliskim srođnicima maloletnika bez pratnje u saradnji sa Međunarodnim Crvenim Krstom.

Član 21.

Tražioc i azila sa mentalnim manama

21.1 Pravni zastupnik se treba odrediti za asistenciju bilo kojeg Tražioca Azila sa Umanjenim Mentalnim Sposobnostima pre početka postupka Azila.

Član 22.

Obaveštavanje UNHCRa o početku postupka.

22.1 Nadležno telo će bez odlaganja obavestiti UNHCR o početku postupka Azila.

22.2 UNHCR ima pravo da traži informacije u vezi bilo kojeg Tražioca Azila kao i kopije svih materijala i dokumenata koje se drže u vladinim spisima.

22.3 UNHCR ima pravo da uspostavi kontakt sa bilo kojim Tražiocem Azila u svim fazama postuaka kao i sa Azilantom i licima kojima je dodeljen status Dodatne ili Privremene Zaštite.

Član 23.

Učešće trećih lica u postupku azila

23.1 Postupak Azila je zatvoren za javnost.

23.2 Prisustvo sledećih lica je moguće prilikom postupka Azila:

- (i) pravni zastupnik,;
- (ii) zakonski staratelj za maloletnika bez pratnje;
- (iii) predstavnik UNHCRa;
- (iv) prevodioc.

23.3 Nadležno telo će obavestiti sve značajne učesnike o danu, mestu i vremenu postuaka za Azil.

Član 24. Razgovor sa tražiocem azila

24.1 Nadležno telo će obavioti razgovor sa svakim Tražiocem Azila pre nego što bude dodeljen azil. Ako je potrebno, sa Tražiocem Azila će se razgovarati nekoliko puta.

24.2 Nadležni organ će u svom razgovoru sa Tražiocem Azila naročito tražiti da utvrdi, premda nije organizovano samo na:

- (i) identitet Tražioca Azila i bilo kojeg člana njegove ili njene porodice koji su bili u njegovoj pratnji;
- (ii) osnovu za njegov ili njen zahtev za Azil;
- (iii) način ulaska na Kosovo i da li je on ili ona prethodno tražila Azil u bilo kojoj drugoj zemlji.

24.3 Tražioc Azila treba izneti sve materijalne činjenice i/ili okolnosti koje poržavaju njegov zahtev za Azil. Tražioc Azila treba posebno izneti razlog njegovog ili njenog straha od progona i bilo koji razlog zbog kojeg oni ne bi trebalo biti deportovani u njihovu zamlju porekla ili prethodnog boravka. Tražioc Azila treba podneti Nadležnom telu celokupnu raspoloživu materijanu evidenciju u cilju porške njegovog ili njenog zahteva za Azil.

24.4 Nadležno telo će dati Tražiocu Azila dovoljno vremena i mogućnosti da se pripremi za njegov ili njen razgovor i dovoljno vremena da traže savet i podršku od njegovog ili njenog pravnog savetnika.

Član 25. Utvrđivanje važnih činjenica

25.1 Nadležno telo će utvrditi sve važne činjenice u nameri donošenja odluke vezane za Azil. Nadležno će telo, ako smatra neophodnim, voditi dodatne razgovore sa tražiocem Azila u cilju provere podnetih činjenica i/ili tražiti dodatne podatke.

25.2 Kada službenik koji vodi postupak Azila bude zahtevao mišljenje stručnjaka radi utvrđivanja materijalnih činjenica za davaje Azila Nadležno telo ima ovlašćenje da konsultuje stručnjaka odgovarajućeg profila. Stručnjak će biti upoznat o tajnosti postupaka i tražiti će se njegova saglasnost o tajnosti utvrđena ovim zakonom.

25.3 Nadležno telo je ovlašćeno da konsultuje stručnjaka o podnetom materialu za određivanje Azila po zahtevu tražioca azila, njegovog ili njenog pravnog predstavnika ili predstavnika UNHCRža, ukoliko smatra da to mišljenje može biti bitno za određivanje azila.

Član 26. Prvostepena odluka

26.1 Nadležno telo može doneti prvostepenu odluku kojom:

(i) priznaje Azil ili dodatnu zaštitu kada smatra da Tražioc Azila zadovoljava dotične kriterijume;

(ii) odbija zahtev za azil kada se utvrdi da je neosnovan i odredi rok u kojem tražioc azila treba da napusti teritoriju Kosova u skladu sa Članom 27 i 28 ovog Zakona.

26.2 Po usvajanju zahteva za azil od strane Nadležnog tela, ono će doneti odluku u skladu sa ovim Zakonom kojom će se priznati Azil na Kosovu.

Član 27. Odbijanje zahteva za azil i dodatnu zaštitu

27.1 Nadležno telo će odbiti zahtev za Azil ukoliko Tražioc Azila ne zadovoljava uslove potrebne za Izbeglicu i/ ili ako je utvrđeno da nije prihvatljiv za Azil skladno članu 5 ovog zakona. Nadležno telo će odbiti Dodatnu Zaštitu Strancu ukoliko on ili ona ne ispunjavaju kriterijume koji su određeni za Dodatnu Zaštitu ili ako se utvrdi da nije prihvatljiv za ovaj status u skladu sa članom 4 i 5 ovog Zakona.

27.2 Kada je Tražioc Azila odbijen bilo za Azil ili Dodatnu Zaštitu Nadležno telo će dati obrazloženje za odluku u pismenoj formi kopiju koje će dostaviti Tražiocu Azila. Odluka će se dostaviti tražiocu azila na jeziku koji on ili ona razume. Podnosiocu zahteva će se dati 15 dana da uloži žalbu na odluku o odbijanju Azila.

Član 28. Odbijanje u slučajevima Prevare i Nedostatka Verodostojnosti

28.1 Nadležno telo će uzeti u obzir bilo koju aktivnost navedenu u ovom članu i imaće diskreciono pravo da oceni aktivnosti u odlučivanju da li da dodeli ili odbije davaje zaštite. Ipak, nijedan od ovih akata se ne može koristiti od strane Nadležnog tela za osporavanje Dodatne Zaštite iz člana 2.7.1.i ili 2.7.1.ii. ukoliko:

(i) tražioc Azila je zasnovao njegov zahtev na lažnom identitetu i falcifikovanim dokumentima, za koje je on ili ona svesno izjavio da su orginalni i autentični u toku njegovog ili njenog razgovora sa nadležnim telom;

(ii) tražioc Azila koji svesno daje, bilo usmeno ili pismeno lažnu izjavu vezanu za razloge za koje on ili ona traže azil;

(iii) tražioc Azila namerno i svesno uništi ili značajno izmeni njegov ili njen pasoš ili bilo koji službeni papir ili dokument koji je značajan za njegov ili njen zahtev za azil i/ili za tačno određivanje njegovog ili njenog identiteta od strane Nadležnog tela, ima drugačije namere, ili na drugi način ometa postupak određivanja Azila;

(iv) tražioc Azila svesno skriva činjenicu da je on ili ona prethodno podneo/la zahtev za Azil u drugoj državi, posebno kada je reč o lažnom identitetu;

(v) tražioc Azila zloupotrebi postupak azila u cilju odugovlačenja deportacije.

Član 29.

Odvijanje postupka za proces Azila

29.1 Službeni dokumenti, pozivi, odluke, naredbe i/ili bilo koji službeni dokument izdat od strane Nadležnog tela će se dostaviti tražiocu azila, njegovom ili njenom pravnom savetniku, ili osobi ovlašćenoj od tražioca Azila da prima pismena. Službeni dokument će se smatrati dostavljenim kada jedna od gorenavedenih osoba potvrdi prijem njenim potpisom. Kao alternativa, pismeno izjavljena zakletva osobe koja dostavlja dokument će se takođe smatrati dovoljnom da dokaže odgovarajuće dostavljanje službenog dokumenta. Takva izjava o potvrdi dostave treba biti u saaglasnosti sa zahtevima predviđenim za dostavu sudskih dokumenata kako je u postupku dostave zakonom predviđeno.

29.2 Odgovarajuće činjenice zahteva za Azil saopštene od Tražioca Azila i sačuvane u zapisima osobe koja je intervjuisala tražioca azila će se objasniti istom na jeziku koji on ili ona razume pre donošenja odluke od strane Nadležnog tela i omogućiti će mu se ispravka bilo koje greške načinjene tokom beleženja izjave.

Član 30.

Žalba protiv odluke u prvom stepenu

30.1 Tražioc Azila ima pravo da podnese žalbu Komisiji na odluku Nadležnog tela.

30.2 Ako je odluka doneta na osnovu člana 27, žalba se može izjaviti u roku od 15 dana po prijemu odluke. Ako je odluka doneta na osnovu člana 28 ovog Zakona žalba se može izjaviti u roku od 7 dana od dana prijema iste.

30.3 Tražiocu Azila, koji zbog opravdanih razloga nije mogao podneti žalbu u predviđenom roku, se može dozvoliti da da podnese žalbu i da zahteva tretman "sada za tada" predviđen ovim članom. Zahtev "sada za tada" se treba podneti u roku od 3 dana od dana prestanka razloga za nepodnošenje zahteva. Zahtev za tretman "sada za tada" se može podneti u roku od 3 meseca po isteku roka za podnošenje. Nadležno telo će odlučiti o zahtevu za tretman "sada za tada" u roku od 3 dana od dana njegovog podnošenja. U toku ovog perioda bilo koja naredba o deportovanju ili udaljenju Tražioca Azila sa teritorije Kosova će biti odložena.

30.4 Priotiv odluka o deportaciji Azilanta ili lica kome je dodeljena Dodatna Zaštita prema članu 2.7.1.iii i 7.2 postoji pravo tretman tretman žalbe u skladu sa članom 30 ovog Zakona.

Član 31. Nacionalna komisija za izbeglice

31.1 Komisija se imenuje od Vlade Kosova na predlog Ministra Unutrašnjih Poslova. Svaka imenovani osoba služi mandat od dve godine.

31.2 Komisija ima: Predsedavajućeg, zamenika predsedavajućeg i devet redovnih članova.

31.3 Predsedavajući, zamenik predsedavajućeg i redovni članovi Komisije su imenovani iz reda pravnika zaposlenih u državnim administrativnim organima ili odnosnim NVO sa iskustvom od najmanje 5 godina u profesiji.

31.4 Komisija je nezavisna u njenom radu.

31.5 Komisija odlučuje o predmetima u sastavu od tri člana prostom većinom glasova.

31.6 Ministarstvo će osigurati Komisiji prostor i tehničku poršku u izvršavanju njenih dužnosti.

31.7 Članovi Komisije su imenovani u sledećem saastavu:

- (i) predstavnik Ministarsve Unutrasnjih Poslova;
- (ii) predstavnik Ured Premijera;
- (iii) predstavnik Ministarstvo za Rada i Socijalne Zastite ;
- (iv) predstavnik Ministrastvo Administracije Lokalne Samouprave;

- (v) predstavnik Ministarstvo Pravde;
- (vi) predstavnik Ministarstvo Spolnih Poslova;
- (vii) predstavnik Ministarstvo Ekonomije i Finance;
- (viii) predstavnik Ministarsve za Obrazovanje, Nauke i Tehnologije;
- (ix) predstavnik UNHCRa i dva druga predstavnika iminovanih od strane NVO koji se bave ljudskim pravima i/ili izbeglicama.

Član 32. **Drugostepeni postupak**

32.1 Komisija odlučuje o tretman žalbama na osnovu evidencije sakupljene u toku postupka za utvđivanje Azila u prvostepenom postupku.

32.2 Ukoliko Komisija konstatuje da je Nadležno telo u prvom stepenu zasnovalo svoju odluku i osporilo bilo azil ili Delimičnu zaštitu pogrešnom primenom zakona ili podataka i/ili nerazumim određivanjem postupka ili ako je bilo promene materijalnih činjenica i okolnosti Tražioca Azila, Komisija će ili poništiti i vratiti odluku Nadležnom telu na ponovno prvostepeno odlučivanje, sprovesti dodatni postupak, u kojem otkloniti gorenavedene nedostatke i doneti sopstvenu odluku na osnovu revidiranih podataka, ili promeniti prvostepenu odluku donošenjem sopstvene odluke na osnovu istih podataka.

32.3 Komisija odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe.

Član 33. **Podnošenje novog zahteva za azil**

33.1 Tražioc Azila, čiji je zahtev za azil odbijen u prvom i drugom stepenu, u slučaju sudskog razmatranja od strane suda, može podneti zahtev za ponovno razmatranje njegovog slučaja samo ako on ili ona podnesu dokaze o bitnim promenama okolnosti koje su poslužile kao osnova za prvostepenu odluku. Ukoliko činjenice podnesene od strane Tražioca Azila nemaju osnovu za njegovu ili njenu tvrdnju o bitnim promenama okolnosti Nadležno telo može odbiti zahtev bez započinjanja novog postupka.

Član 34.
Prestanak postupka za određivanje azila

34.1 Postupak za određivanje Azila se može zaključiti pre odluke o valjanosti zahteva u sledećim slučajevima:

- (i) kada Tražioc Azila povuče zahtev za Azil;
- (ii) kada se Tražioc Azila bez opravdanog razloga ne pojavi za razgovor pred Nadležnim telom;
- (iii) tražioc Azila ne obavesti na vrem DBAM o promeni njegove ili njene adrese, ili na neki drugi način ometa dostavljanje pismena;
- (iv) tražioc Azila ne saraduje sa državnim organima u utvrđivanju njegovog identiteta;
- (v) tražioc Azila odbija da saraduje sa službenicima u sakupljanju bitnih činjenica za utvrđivanje njegovog zahteva za azil;
- (vi) tražioc Azila napusti Kosovo u toku postupka bez pristanka Nadležnog prvostepenog tela;
- (vii) podnosioc zahteva može podneti zahtev za ponovni postupak azila koji može biti započ zbog jakog razloga. Zahtev za ponovno započinjanje postupka azila će zaustaviti iseljenje stranca sa Kosova do njegovog rešavanja. U ovom slučaju neće postojati pravo na tretman žalbu.

Član 35.
Prinudno udaljavanje

35.1 Tražioc Azila čiji je zahtev za Azil i/ili Dodatnu Zaštitu odbijen i koji ne napusti teritoriju Kosova u datom periodu će biti podležan imigracionim zakonima Kosova i može se prinudno udaljiti sa teritorije države.

35.2 Udaljenje u skladu sa članom 35.1 se neće sprovesti pre završetka procedure azila koja zahteva konačnu odluku. Postupak azila će se smatrati da je u toku ako je odgovarajući zahtev podnesen nadležnom sudu na Kosovu za preispitivanje odluke. Postupak se smatra okončanim ako je:

- (i) krajnji rok za podnošenje žalbe protiv prvostepene odluke istekao a žalba nije podneta. Ako je žalba podneta po isteku roka a zahtev za tretman “sada za tada” odbijen;
- (ii) dostavljena Odluka Vrhovnog Suda kojom je zahtev odbijen.

POGLAVLJE III

Član 36.
Prava i dužnosti tražioca azila

36.1 Tražioc Azila ima pravo da:

- (i) boravi na Republiku Kosovo dok je procedura o određivanju statusa azila u toku;
- (ii) ima pristojne životne uslove;
- (iii) osnovnu zdravstvenu zaštitu;
- (iv) socijalnu pomoć;
- (v) besplatnu pravnu pomoć
- (vi) humanitarnu pomoć;
- (vii) pravo na obrazovanje;
- (viii) pravo na zaposlenje.

36.2 Ministarstvo donosi podzakonske akte u vezi prava sadržanih u paragrafu 1 ovog člana, u saradnji sa Ministarstvom Rada i Socijalne Zaštite, Ministarstvom Pravde, Ministarstvom Obrazovanja, Nauke i Tehnologije i Ministarstvom Zdravstva.

Član 37.

Pravo tražioca azila na privremeni boravak

37.1 Tražiocu Azila, koji je ušao na teritoriju Kosova u skladu sa Članom 8 ovog Zakona i koji je podneo zahtev za azil, će biti dozvoljeno da boravi na Kosovu do konačne odluke njegovog ili njenog slučaja.

37.2 Privremeni boravak predviđen paragrafom 1 ovog zakona može se pružiti i strancu na Kosovu bez pravnog statusa koji je podneo zahtev za Azil.

Član 38.

Smeštaj u centrima za azil

38.1 Odgovarajući objekti za azil će se osnovati i upravljati od Ministarstva. Spomenuti objekti će se upotrebljavati od Ministarstva za smeštaj Tražioca Azila koji je podneo zahtev za Azil i koji očekuje rešavanje njegovog zahteva.

38.2 Objekti za azil mogu smestiti Tražioce Azila u skladu sa Članom 36 ovog Zakona.

38.3 Ukoliko Tražioc Azila može sebi obezbediti osnovne materialne potrebe ili ako je smeštaj ili socijalna pomoć njemu ili njoj dobavljena na drugi način Nadležno telo može narediti da tražioc Azila može boraviti izvan objekte za azil. Nadležno telo može narediti opravdanu zabranu slobode kretanja u skladu sa ovim Zakonom.

38.4 Maloletnicima, ženama i ostalim Tražiocima Azila sa posebnim potrebama će se obezbediti pomoć i podrška saglano njihovim potrebama.

Član 39. Obaveze tražioca azila

39.1 Tražioc Azila je obavezan:

- (i) za se celo vreme ponaša u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima Kosova kao i naredbama svih državnih organa;
- (ii) saraduje sa DBAM i ostalim državnim organima;
- (iii) da je u skladu sa pozivima Nadležnog tela i drugih državnih organa i da saraduje u svakoj fazi postupku za Azil;
- (iv) da u roku od 7 dana obavesti DBAM i ostala značajna tela za Azil o bilo kojoj promeni adrese;
- (v) da deluje u skladu sa naredbama izdatim od Nadležnog tela, DBAM kao i bilo koje vladine naredbe koja se odnosi na ograničenje kretanja;
- (vi) ne napušta teritoriju Kosova bez odobrenja Nadležnog tela do konačne odluke u određivanju statusa Azila.

POGLAVLJE IV

Član 40.

Prava azilanta ili stranca kome je dodeljena privremena zaštita

40.1 Kada je Azil i Pravo na Privremenu Zaštitu dodeljeno, Azilant ili Stranac kome je Dodeljena Privremena Zaštita imaju pravo na:

- (i) boravak na Kosovu u trajanju Privremene Zasštite i njihovog Azilantskog statusa;
- (ii) osnovnu socijalnu pomoć;
- (iii) osnovni smeštaj ;
- (iv) osnovnu zdravstvenu zaštitu;
- (v) obrazovanje;
- (vi) pomoć pri integraciji u zajednicu;
- (vii) pravo na slobodu mišljenja i veroispovesti;
- (viii) pravo na zapošljavanje i samozapošljavanje;

- (ix) ujedinjavanje sa užom porodicom u skladu sa Članom 3 ovog Zakona;
- (x) pravo na pristup sudovima i pravnu pomoć;
- (xi) pravo na slobodu kretanja unutar Kosova;
- (xii) pravo na sopstvenu pokretnu i nepokretnu imovinu na Kosovu;
- (xiii) pravo na zaštitu intelektualne svojine;
- (xiv) pravo na udruživanje;

40.2 Azilant i stranac kome je dodeljena Dodatna Zaštita uživaju prava sadržana u paragrafu 1 ovog člana do istog nivoa zaštite koju uživaju građani Kosova.

40.3 Ministarstvo, u saradnji sa kancelarijom Premijera i ostalih nadležnih Ministarstava donose podzakonske akte za sprovođenje prava sadržanih u Članu 40.1 ovog Zakona.

Član 41. Dozvola za stalni boravak

41.1 Konačna odluka kojom se dodeljuje status Azila ili Dodatne zaštite Strancu predstavlja dokaz njihovog prava na boravak u državi Kosova u trajanju njihovog statusa Azila i Privremene Zaštite.

Član 42. Pravo na socijalnu pomoć

42.1 Azilant ili Stranac kome je dodeljena Dodatna Zaštita nema prihoda, nema svojinu i nema pomoć od ostalih lica koja su obavezna i koja su u stanju da njemu ili njoj pomognu, imaju pravo na socijalnu pomoć u skladu sa primenjivim zakonodavstvom na Kosovu.

42.2 Azilant ili Stranac kome je dodeljena Dodatna Zaštita koji bez razloga odbija posao koji mu/joj je ponuđen ili odbije da se uključi u druge oblike aktivnog zaposlenja može se smatrati lišenim prava na socijalnu pomoć.

Član 43. Osiguranje osnovnog smeštaja

43.1 Osnovni smeštaj će se osigurati Azilantu ili Stancu kome je dodeljena Dodatna Zaštita.

43.2 Ako Azilant ili Stranac kome je dodeljena Dodatna Zaštita bez razloga odbija obezbeđeni osnovni smeštaj spomenut u paragrafu 1 ovog člana on ili ona će izgubiti pravo na pomoć za smeštaj.

Član 44. Pravo na zdravstvenu zaštitu

44.1 Azilant ili Stranac kome je dodeljena Dodatna Zaštita imaju pravo na zdravstvenu zaštitu istog nivoa kao i građani Kosova.

Član 45. Obrazovanje

45.1 Azilant ili Stranac kome je dodeljena Dodatna Zaštita će dobiti isti tretman kao i građani Kosova o odnosu na pravo na osnovno, srednje i visoko obrazovanje.

Član 46. Pomoć azilantu za integraciju u Kosovo

46.1 Ministarstvo će osnovati službu za Azilante ili Stranace kome je dodeljena Dodatna Zaštita za unapređivanje integracije ovih osoba u ekonomski, socijalni i kulturni život zemlje. Za postizanje ovih ciljeva će se posvetiti posebna panja u:

- (i) organizovanju kurseva jezika radi omogućavanja Azilantu ili Strancu kome je dodeljena Dodatna Zaštita da uči najmanje jedan od službenih jezika na Kosovu.
- (ii) organizovanju kurseva i drugih oblika stručnog obrazovanja i obuke;
- (iii) informacija o istoriji, kulturi i ustavnom uređenju Kosova.

Član 47. Zapošljavanje

47.1 Azilant ili Stranac kome je dodeljena Dodatna Zaštita imaju pravo na dobijanje zaposlenja u skladu sa primenljivim zakonodavstvom Republike Kosova.

Član 48. Pravna pomoć

48.1 Azilantu ili Strancu kome je dodeljena Dodatna Zaštita će se pružiti pravna pomoć jednaka kao i građanima Republike Kosova.

Član 49.

Obaveze Azilanta ili Stranaca kome je dodeljena Dodatna Zaštita

49.1 Azilant ili Stranac kome je dodeljena Dodatna Zaštita su obavezni:

- (i) da se ponašaju u skladu sa ustavnim poretkom, zakonima i ostalim podzakonskim aktima na Kosovu;
- (ii) da obaveste Nadležno telo u roku od 7 dana o mestu njegovog ili njenog stanovanja i o svakoj narednoj promeni adrese;
- (iii) da obaveste Nadležno telo o njegovom ili njenom zaposlenju;

POGLAVLJE V

Član 50.

Izdavanje dokumenata

50.1 Ministarstvo će izdati sledeće dokumente Tražiocu Azila u roku od 7 dana od dana podnošenja zahteva za Azil:

- (i) potvrdu o podnošenju zahteva za azil;
- (ii) ličnu kartu tražioca azila;

50.2 Azilantu i Stranacu kome je dodeljena Dodatna Zaštita će se izdati sledeća dokumenta:

- (i) čična karta;
- (ii) putna isprava;

50.3 Dokumenti navedeni u paragrafu 1, podparagraf (i), (ii) i paragraf 2, podparagraf (i), (ii), ovog Člana se izdaju od strane Ministarstva u saglasnosti sa odredbama ovog Zakona.

Član 51.

Lična karta Tražioca Azila

51.1 Ličnu kartu Tražioca Azila se smatra privremenom dozvolom boravka u Republici Kosovo.

51.2 Lična karta se izdaje svim zavisnim članovima porodice Tražioca Azila.

51.3 Lična karta Tražioca Azila važi do završetka postupka Azila.

Član 52.

Lična karta Tražioca Azila i Stranca kome je Dodeljena Dodatna Zaštita

52.1 Svakom Azilantu i Strancu kome je Dodeljena Dodatna Zaštita će se izdati lična karta. Navedeno obuhvata dodeljenu zaštitu koja proizilazi za Azilanta kao i pogodnosti za porodično ujedinjenje u slučaju Stranaca kome je dodeljena Dodatna Zaštita.

Član 53.

Putna isprava Tražioca Azila i Stranca kome je Dodeljena Dodatna Zaštita

53.1 Tražiocu Azila i Strancu kome je Dodeljena Dodatna Zaštita će se izdati putna isprava po podnošenju zahteva DBAMu.

53.2 Zahtev za putnu ispravu može podneti lično Tražioc Azila ili Stranac kome je Dodeljena Dodatna Zaštita, ako on ili ona ima 18 godina i pravnu sposobnost, ili preko njegovih ili njenih pravnih zastupnika.

53.3 Kada je Tražioc Azila ili Stranac kome je Dodeljena Dodatna Zaštita mlađi od 18 godina zahtev za putnu ispravu može podneti njegov ili njen pravni predstavnik ili staratelj.

53.4 Nadležno telo će potvrditi status azila za potrebe koje obuhvata ovaj odeljak.

53.5 Važnost putne isprave Tražioca Azila i Stranca kome je Dodeljena Dodatna Zaštita zavisi od starosti osobe, kao što je ovde predviđeno:

- (i) licu starom do 3 godine putna isprava se izdaje sa rokom važenja od 3 godine;
- (ii) licu starom od 3 do 18 godina putna isprava se izdaje sa rokom važenja od 5 godina;
- (iii) licu starom 18 ili više godina putna isprava se izdaje sa rokom važenja od 10 godina.

53.6 U slučaju prestanka Azila ili Dodatne Zaštite predviđene članom 6 ovog Zakona od stranca će se tražiti da vrati putnu ispravu Nadležnom telu.

POGLAVLJE VI

Član 54.

Privremena Zaštita

54.1 Privremena Zaštita će se dodeliti Strancima koji dolaze na Kosovo tokom masovnog premeštanja stanovništva kada su lica koja su deo premeštaja:

- (i) izbegla od neizbežnih efekata oružanog konflikta i opšteg nasilja;
- (ii) u situaciji u kojoj su im životi, lični integritet ili sloboda u opasnosti kao rezultat široko rasprostanjenog kršenja ljudskih prava;
- (iii) izbegli iz područja oružanih sukoba ili preovlađavajućeg nasilja
- (iv) u ozbiljnoj opasnosti, ili osobe koje su bile žrtva sistematskog i opšteg kršenja njihovih ljudskih prava i ukoliko njihova zemlja porekla nije u stanju da ih zaštiti.

54.2 Strancima, pomenutim u Članu 54.1 ovog Zakona koji su državljani zemlje iz koje su izbegli, ili su bez državljanstva, će se dati Privremena Zaštita ako je:

- (i) pre dešavanja situacije pomenute u Članu 54.1 ovog Zakona Stranac živeo u toj zemlji i zbog te situacije došao na Kosovo;
- (ii) ili, ako je Stranac legalno ušao na Kosovo i po isteku njegovog ili njenog statusa on ili ona ne mogu da se vrate u njegovi ili njevu zemlju porekla ili boravka zbog okolnosti pomenutih u Članu 54.1 ovog Zakona;

54.3 Ministarstvo će, po savetu Ministarstva Spoljnih Poslova sprovesti ocenu situacije u zemlji porekla kada se suoči sa situacijom masovnog dolaska pojedinaca koji ispunjavaju uslove predviđene Članom 54.1 ovog zakona, odrediti da li će se tretman privremene zaštite proširiti na određene kategorije pojedinaca iz te zemlje.

Član 55.

Dodela Privremene Zaštite i Vreme Trajanja

55.1 Privremena Zaštita za strance se daje od strane Ministarstva u trajanju od 6 meseci u skladu sa članom 54 ovog Zakona.

55.2 Privremena Zaštita može biti produžena u narednih 6 meseci ako se okolnosti u zemlji porekla zaštićene osobe koje predstavljaju osnovu za davanje privremene zaštite nastave. Privremena Zaštita se može produžiti maksimalno do 2 godine.

Član 56.

Razlozi za Prestanak Privremene Zaštite

56.1 Ministarstvo može prekinuti Privremenu zaštitu dodeljenu Strancu ukoliko:

- (i) situacija u zemlji porekla je korenito promenjena, tako da omogućava trajan povratak zaštićenih osoba u njihovim zemljama porekla, u pogledu sigurnosti i njihovog dostojanstva;
- (ii) ukoliko se ispostavi da stranac ne može bit kvalifikovan za Azil iz razloga predviđenih članom 5 ovog Zakona;

(iii) ako je očigledno da je Stranac koji ima status Privremene Zaštite opasan za sigurnost države ili pošto je pravosnažno osuđen za naročito ozbiljno krivično delo koje može predstavljati opasnost za zajednicu;

(iv) njegov ili njen zahtev za azil je dodeljen ili drugi povoljniji status je dodeljen Strancu u skladu sa Zakonom na Kosovu;

(v) ako on ili ona uživaju alternativnu formu međunarodne zaštite ili imaju pripremljeno državljanstvo druge države.

Član 57. Prestanak Privremene Zaštite

57.1 Privremena Zaštita može Prestati Strancu:

- (i) istekom njegovog ili njenog odobrenog roka;
- (ii) naredbom Ministarstva koje je dostavljeno strancu;
- (iii) kada on ili ona dobrovoljno napuste Kosovo.

57.2 Strancu kome je Privremena Zaštita predviđena ovim zakonom prestala ima pravo da podnese zahtev za azil u skladu sa Članom 4 i 62 ovog Zakona.

Član 58. Prava i Obaveze Stranca kojima je Dodeljena Privremena Zaštita

58.1 Stranac kojem je dodeljena Privremena Zaštita ima pravo:

- (i) da privremeno boravi na Kosovu u skladu sa Članom 54 ovog Zakona;
- (ii) da osnovne uslovi za smeštaj i izdržavanje;
- (iii) zdravstvenu zaštitu i na osnovno i srednje obrazovanje pod istim uslovima koji važe za građane Kosova;
- (iv) pristup prvanim savetima i pravnoj pomoći;
- (v) sloboda verovanja i veroispovesti;
- (vi) slobodu zapošljavanja i aktivnostima samozapošljavanja;
- (vii) potrebnu pomoć koja se odnosi na njihovo socijalno staranje.

58.2 Dužnosti nabrojane u Članu 49 ovog Zakona se primenjuju podjednako i na Strance kojima je Privremena Zaštita dodeljena.

Član 59.
Pravo na porodično ujedinjenje

59.1 Pravo na Porodično Ujedinjenje sa zavisnim članovima porodice će biti dozvoljeno osobama kojima je dodeljena Privremena Zaštita za članove porodice kako je predviđeno Članom 3 ovog Zakona.

59.2 Članovima porodice koji su ujedinjeni u skladu sa Članom 59.1 ovog Zakona će se dodeliti Privremena Zaštita.

Član 60.
Smeštaj Stranaca kojima je dodeljena Privremena Zaštita

60.1 Strancima kojima je dodeljena Privremena Zaštita će se obezbediti smeštaj u skladu sa ekonomskim mogućnostima Kosova.

Član 61.
Lična Karta Stranaca kojima je dodeljena Privremena Zaštita

61.1 Ministarstvo izdaje lične karte Strancima kojima je dodeljena Privremena Zaštita.

Član 62.
Mogućnost Traženja Azila

62.1 Stanac koji je dobio Privremenu Zaštitu u skladu sa ovim Zakonom može podneti zahtev za Azil tokom ili po isteku ovog statusa.

62.2 Zahtev za Azil koji je podnet pre isteka Strančeve Privremene Zaštite će se tretirati posle isteka njegove ili njenove privremene zaštite. Posle isteka Privremene Zaštite do konačnog donošenja rešenja o azilu, stranac neće biti udaljen sa Kosova, i tretirati će se u skladu sa odredbama za Tražioce Azila predviđenim ovim zakonom.

POGLAVLJE VII

Član 63.
Vrste informacija koje se trebaju sakupiti

63.1 U cilju osiguranja informacija koje se zahtevaju radi sprovođenja odredaba ovog zakona, trebaju se sakupiti i sistematizovati u bazu podataka sledeći podaci:

- (i) zahtevi podneti za azil;
- (ii) tražioci azila ispod 18 godina koji nisu u pratnji njihovih roditelja;

- (iii) tražioci azila smešteni u objektima za azil;
- (iv) tražioci azila koji stanuju van objekata za azil;
- (v) osobe kojima je dodeljen Azil u skladu sa Članom 4 ovog zakona;
- (vi) osobe čiji su zahtevi za azil odbijeni;
- (vii) osobe za koje je postupak određivanja Azila okončan;
- (viii) pojedinci koji su ponovili zahtev za Azil;
- (ix) lične karte izdate Tražiocima Azila;
- (x) lične karte izdate osobama kojima je priznato pravo na azil ili oni/e sa Dodatnom Zaštitom;
- (xi) putni dokumenti izdati osobama kojima je priznato pravo na azil ili oni/e sa Dodatnom Zaštitom;
- (xii) lične karte izdate Strancima za Privremenu Zaštitu.

Član 64.

Podaci koji se zahtevaju od Tražioca Azila i Ostalih Oblika Zaštite

64.1 Zahtev za Azil, kao i ostali zahtevi za zaštitu predviđeni ovim zakonom se podnose u formi određenoj od strane Ministarstva u skladu sa članom 16 ovog Zakona.

64.2 Trazioc Azila je dužan da podnese nadležnom telu sledeće informacije:

- (i) ime i prezime, datum i mesto rođenja;
- (ii) imena roditelja;
- (iii) pol;
- (iv) bračno stanje;
- (v) državljanstvo, nacionalnost i veroispovest;
- (vi) maternji jezik i poznavanje ostalih jezika;
- (vii) poslednju adresu stanovanja;
- (viii) datum napuštanja njene ili njegove zemlje porekla;
- (ix) državu gde je on ili ona prebivao/la;
- (x) pun datum, mesto i način na koji je ušao/la na Kosovo;
- (xi) identifikacioni dokument, vrstu, broj, datum i mesto izdavanja;
- (xii) obrazovanje i zanimanje;
- (xiii) pripadnost političkoj partiji ili organizaciji;

- (xiv) prethodni zahtev za azil podnetna Kosovu ili u bilo kojoj zemlji;
- (xv) detalji o porodici i deci bez pratnje;
- (xvi) članovi uže porodice pridruženi tražioca azila;
- (xvii) ostala rodbina pridružena tražiocu azila;
- (xviii) podaci o rodbini koja boravi van Kosova;
- (xix) članovi uže porodice koji borave u zemlji porekla;
- (xx) članovi uže porodice koji žive van zemlji porekla;
- (xxi) podaci i izjave tražioca azila;
- (xxii) bilo koji zahtevi koji se traže od nadležnog službenika.

64.3 Tražioc azila će dati pismeni pristanak Ministarstvu dozvoljavajući da postupa po zahtevu i podacima koji su sadržani u njemu. Pre kompletiranja zahteva tražioc azila će biti obavešten usmeno i pismeno o razlozima za sakupljanje, vremenski period tokom kojeg će informacije biti održavane i način na koji će biti upotrebljavane.

Član 65.

Arhiva i zaštita ličnih podataka

65.1 Lični podaci sakupljeni u skladu sa članom 64.2 ovog Zakona će biti druzani kod nadležnog tela. Trideset godina nakon završetka postupka, podaci će se smestiti u arhivi u skladu sa primenljivim zakonodavstvom.

POGLAVLJE VIII

Član 66.

Sakupljanje, Obrada i Prenosenje Podataka

66.1 Nadležno telo kao i druge vladine agencije odgovorne za sakupljanje i održavanje podataka su ovlašćene da vrše njihove nadležnosti vezane za sakupljanje podataka za tražioce azila i druga lica koja apliciraju za ili primaju zaštitu shodno odredbama ovog Zakona.

66.2 Podaci koji se odnose na Član 66.1 ovog Zakona će se sakupiti i saopštiti u saglasnosti sa Zakonom o Zaštiti Ličnih Podataka.

66.3 Uzimanje podataka putem otisaka prstiju i fotografisanja Tražioca Azila će se upotrebiti za razmatranje njegovog ili njenog slučaja za Azil ili drugu zaštitu predviđenu ovim zakonom kao i odnosne imigracione postupke.

Član 67.
Saopštavanje Informacija Zemlji Porekla

67.1 Informacije sakupljene u skladu sa članom 66 ovog Zakona neće biti saopštene njihovoj zemlji porekla, uz izuzetak predviđen Članom 67.2 ovog zakona.

67.2 Kada je zahtev osobe za Azil i druge oblike zaštite odbijen i za koga je nalog za deportaciju izdat, sledeći podaci se mogu predati njegovoj ili njenoj zemlji prekla:

- (i) ime, prezime i datum rođenja;
- (ii) pol i nacionalnost;
- (iii) podaci za članove porodice kada je potrebno utvrditi lični identitet i državljanstvo;
- (ix) informacije iz dokumenata izdatih od zemlje prekla za potvrdu ličnog identiteta i državljanstva;
- (v) otisci prstiju i fotografije ako se smatra neophodnim.

POGLAVLJE IX

Član 68.
Zahtevi Podneti pre Stupanja na Snagu Ovog Zakona

68.1 Zahtevi za azil, koji su podneti UNHCRu pre stupanja na snagu ovog Zakona, stupanjem na snagu ovog Zakona, će se tretirati u saglasnosti sa ovim zakonom.

Član 69.
Osnivanje objekata za azil

69.1 Objekti za Azil će se osnovati šest meseci po stupanju na snagu ovog Zakona.

Član 70.
Način Uređenja Dozvola, Dokumentata i Evidencije

70.1 Ministarstvo će doneti podzakonske akte u skladu sa Članovima 50 i 63 ovog Zakona.

Član 71.
Dokumenti Izdati pre Stupanja na Snagu ovog Zakona

71.1 Nadležno telo će osigurati kontinuitet statusa Izbeglica na kosovu priznatog od strane UNHCRA i izdati će dokumente za njih u saglasnosti sa ovim Zakonom. UNHCR i Nadležni organ će razmenjivati informacije u ovim slučajevima po potrebi.

Član 72.
Efekat Zakona

72.1 Objavljanjem ovog Zakona, odredbe sadržane u Članovima 12 do 21 UNMIK Uredbe Br.2005/16 o Kretanju lica unitar i van Kosova se stavljaju van snage.

Član 73.
Stupanje na Snagu

73.1 Ovaj zakon stupa na snagu petnaest dana (15) od dana objavljivanju u Službenom listu Kosova.

73.2 Postupci pokrenuti na osnovu člana 12 do 21, Uredba UNMIK-a Br.2005/16 o kretanju lica unitar i van Kosova biće okončani shodno toj proceduri, uvek kada je to moguće.

Zakon br. 03/ L-066
21. maja 2008

Presednik Skupštine Republike Kosova

Jakup KRASNIQI